

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap

Translation Studies

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap är inrättad och fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2011-06-07 och senast reviderad 2025-08-27.

Den allmänna studieplanen gäller fr.o.m. 2025-09-01.

2. Ämnesbeskrivning

Översättningsvetenskap är ett forskningsfält med en gemensam kärna och två grenar: tolkning och översättning. I den gemensamma kärnan finns främst studier av förmedling mellan språk och de kognitiva, textuella och sociala processer som är involverade i dessa aktiviteter. En viktig skillnad mellan grenarna är att översättning främst handlar om skriftliga verksamheter, medan tolkning oftast innebär ett inslag av mer eller mindre spontant tal. Hybridformerna är dock många. Exempelvis ingår såväl tal som skrift i undertextning av filmer och tv-program och tolkning kan innebära en blandning av olika modaliteter, såväl skrift och tal som tecken. Översättningsvetenskapen har genom åren utvecklat en rad olika teorier och metoder, mer eller mindre specifika för de båda grenarna. Dessutom används och vidareutvecklas metoder och teorier från en rad andra discipliner, språkvetenskapliga såväl som beteendevetenskapliga. Studieobjekt kan vara tolkning och översättning som språklig, kognitiv eller social aktivitet och studierna kan handla om hur dessa utförs, i samspel med tal- och textproducenter och lyssnare/läsare. Såväl tolkning som översättning förekommer både som yrkesmässig och spontan, icke-professionell verksamhet. Det innebär att allt från barns spontana tolkning för skolkamrater och föräldrar och ungdomars egna undertexter av kultfilmer, till professionella översättares arbete med skönlitteratur eller lagtexter kan studeras inom översättningsvetenskapen. Studieobjektet kan även vara aktiva tolkar och översättare som individer och som grupper i samhället, deras historia och deras position i global eller nationell översättningsindustri.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap kan avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. En doktorand i översättningsvetenskap kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatetappen är inte obligatorisk för filosofie doktorsexamen i översättningsvetenskap.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet översättningsvetenskap krävs en avhandling om 180 högskolepoäng.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder

genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet översättningsvetenskap krävs en uppsats om 90 högskolepoäng.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

avlagt en examen på avancerad nivå,

fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller

på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2 Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap krävs att med godkänt resultat ha genomgått kurser på avancerad nivå om minst 30 högskolepoäng i översättningsvetenskap, lingvistik, tvåspråkighet eller ett språk inklusive ett examensarbete om minst 15 högskolepoäng.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens.

Eventuell motsvarandebedömning av behörigheten görs av handledarkollegiet i översättningsvetenskap, och beslut fattas av institutionsstyrelsen.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Lediga platser på utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap kan annonseras två gånger årligen på Stockholms universitets webb, med sista ansökningsdag 15 april respektive 15 oktober. Plats på utbildning i översättningsvetenskap utlyses inte nödvändigtvis varje år.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet, efter beredning i Tolk- och översättarinstitutets (TÖI:s) handledarkollegium. Institutionsstyrelsen kan inte vidaredelegera beslut om antagning. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionsstyrelsen.

Antagning till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap sker i huvudsak till utbildning som avslutas med doktorsexamen. Om särskilda skäl föreligger kan antagning till licentiatexamen ske. Beslut fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionsstyrelsen.

En doktorand som tidigare har varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål, och efter avlagd licentiatexamen önskar fortsätta studierna till doktorsexamen i samma ämne måste ansöka om plats vid ordinarie utlysningstillfälle.

Antagning görs i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

Information om ansökans utformning ges i utlysningen. Den sökande ansvarar för att ansökan är komplett och att den är universitetet tillhanda senast sista ansökningsdag.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urval görs av institutionsstyrelsen. Vid urvalet tillämpas följande fakultetsgemensamma bedömningsgrunder (urvalskriterier):

1. Tidigare utbildning i allmänhet. Bedömning sker med hänsyn till såväl djup som bredd i tidigare utbildning.
2. Tidigare vetenskaplig produktion. På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömningen beaktas också tidsaspekten; d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling. Den vetenskapliga produktionen bedöms med avseende på kritisk förmåga, analytisk förmåga, självständighet och kreativitet.
3. Forskningsplan. I samband med ansökan skall sökanden kort redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen skall innehålla problemformulering/ar och en skiss över genomförandet av forskningsarbetet. Planen bedöms med avseende på relevans, originalitet, genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid)
4. Tillgänglig handledarkompetens.
5. Samarbetsförmåga. Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t ex referenser, intyg eller intervjuer.

Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap ska institutionsstyrelsen beakta vad som föreskrivs i Humanistiska fakultetens

Handläggningsordning för doktorandrekrytering.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Studietiden för att uppnå doktorsexamen är fyra års heltidsstudier och omfattningen är 240 högskolepoäng. Utbildningen består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en avhandlingsdel omfattande 180 högskolepoäng. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen

efter 120 högskolepoäng, varav 30 högskolepoäng ska utgöras av kurser och 90 högskolepoäng av en vetenskaplig uppsats. 30 högskolepoäng motsvarar en termins heltidsstudier.

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorsexamen och två läsår för licentiatexamen för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden dels helt ägnar sig åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. åtta år för doktorsexamen, fyra år för licentiatexamen. För deltidsdoktorand förlängs studietiden i proportion till den minskade studieintensiteten.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av *cotutelle*, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen, de som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i översättningsvetenskap. Den individuella studieplanen innehåller Stockholms universitets och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet efter samråd med doktoranden och handledare.

Doktoranden och handledare ska samråda löpande och minst en gång om året stämma av vad som åstadkommit i relation till den individuella studieplanen. En gång om året ska de upprätta en detaljerad plan för det kommande årets studier. Huvudhandledaren ska se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den uppställda normalstudietiden. Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och ta kontakt med sina handledare eller med studierektor för forskarutbildningen vid eventuella problem.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap. 29 och 30 §§ i högskoleförordningen,

*Regler för utbildning och examination på forskarnivå vid Stockholms universitet,
Humanvetenskapliga områdets anvisningar och Regler för utbildning och examination på
forskarnivå vid Humanistiska fakulteten.*

6.2Handledning och andra resurser

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid utbildningens början och en av dessa ska utses till huvudhandledare. Handledare utses av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet eller – om styrelsen så beslutar – av prefekten eller en för ändamålet inrättad särskild nämnd. Lämnas uppdraget till prefekten ska denne, innan beslut fattas, ha samrått med de lärare som tjänstgör som handledare inom utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap. En av handledarna ska vara anställd vid den institution som doktoranden är antagen vid. Samtliga handledare ska inneha doktorsexamen och minst en av dem ska inneha lägst docentkompetens. Minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kompetens.

Humanistiska fakultetsnämnden har fastställt att minst 80 klocktimmar per år och heltidsdoktorand ska avsättas för handledning. Av dessa bör 30–40 timmar vara kontakttid. För deltidsdoktorand anpassas handledningstiden till studieintensiteten. Omfattningen av handledningen kan variera beroende på var i utbildningen doktoranden befinner sig. Såväl den tidsmässiga som den innehållsliga fördelningen mellan handledarna ska anges i den individuella studieplanen. I denna ska också antalet handledningsträffar per termin anges.

Doktoranden har tillgång till datorförsedd kontorsplats, datorsupport och biblioteksresurser erforderliga för utbildningen. Ytterligare detaljer rörande handledning och andra resurser bestäms i den individuella studieplanen.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 6 kap. 30 § högskoleförordningen beslutar något annat. Rektor kan besluta att en doktorand inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.

Beslut om indragning av resurser liksom beslut att avslå begäran om att återfå resurser enligt 6 kap. 30 och 31 §§ högskoleförordningen kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

För ytterligare information hänvisas till *Regler för utbildning och examination på forskarnivå* vid Stockholms universitet, *Anvisningar för individuell studieplan vid det Humanvetenskapliga området* samt *Handläggningsordning för indragning av doktorands rätt till handledning och andra resurser*.

6.3 Kurser och examination

Kursdelen omfattar för doktorsexamen två terminers heltidsstudier d.v.s. 60 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls. För licentiatexamen omfattar kursdelen en termins heltidsstudier d.v.s. 30 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 3.2 ovan uppfylls.

Examinator på kunskapsprov inom utbildning på forskarnivå i översättningsvetenskap ska vara en av institutionsstyrelsen särskilt utsedd lärare.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen, 30 högskolepoäng:

- Översättning: Teorier och paradig, 7,5 hp
- Tolkning: Teorier och paradig, 7,5 hp
- Översättningsvetenskapliga metoder, 7,5 hp
- Tolk- och översättarutbildning: didaktik, 7,5 hp

Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen, 15 högskolepoäng:

- Översättning: Teorier och paradig, 7,5 hp
- eller** Tolkning: Teorier och paradig, 7,5 hp
- Översättningsvetenskapliga metoder, 7,5 hp

Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Kursvärderingar görs, sammanställs, återkopplas och tillgängliggörs i enlighet med SU:s regler.

Övriga kurser för doktorsexamen, 30 högskolepoäng och licentiatexamen, 15 högskolepoäng:

Kurser motsvarande 30 högskolepoäng för doktorsexamen respektive 15 högskolepoäng för licentiatexamen utgör en valfri del. Dessa kurser ska väljas så att doktoranden förvärvar både brett kunnande inom forskningsområdet och systematisk förståelse av detsamma, samt djupa och aktuella specialistkunskaper inom de forskningssammanhang som är mest relevanta för doktorandens arbete. Dessa kurser ska godkännas av huvudhandledaren innan doktorandens arbete med dem påbörjas. Även dessa kurser samt aktuella examinationsformer ska anges i den individuella studieplanen.

Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning eller under samma termin påbörjat inledande högskolepedagogisk utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper. Sådan utbildning kan antingen ingå i utbildningens kursdel eller läsas inom ramen för institutionstjänstgöringen. Detta avgörs i samråd mellan handledare och doktorand och dokumenteras i den individuella studieplanen.

Behov av kurs i forskningsetik skall bedömas i samråd mellan handledare och doktorand. Bedömningen dokumenteras i den individuella studieplanen även om bedömningen blir att behov inte föreligger.

6.3.1 Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Prövning och beslut om huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas ankommer på Tolk- och översättarinstitutets studierektor för utbildning på forskarnivå i samråd med Tolk- och översättarinstitutets föreståndare (delegerat från institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet) efter anhållan av doktorand. Tillgodoräknande av tidigare utbildning ska ske i början av utbildningen på forskarnivå.

Tidigare utbildning som ingår i behörighetskraven vid antagningen till forskarutbildning i översättningsvetenskap kan inte tillgodoräknas.

Den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Under utbildningen ska doktoranden successivt presentera sitt pågående avhandlingsarbete vid Tolk- och översättarinstitutets högre seminarier. Regelbundet deltagande i seminarierna är obligatoriskt och ska dokumenteras i den individuella studieplanen. Inga kurspoäng ges för deltagandet.

Slutseminarium är obligatoriskt och innebär att en granskning av avhandlingsmanus sker, normalt ca 20 arbetsveckor före planerat disputationsdatum. Doktoranden väljer, i samråd med handledare, antingen skuggopposition eller granskning av en läsgrupp. Rutiner för detta beskrivs i dokumentet *Att vara anställd som doktorand*. Oavsett vilken form av slutseminarium som tillämpas ska alla avhandlingsmanus kvalitetsgranskas av en docent eller professor som inte haft en handledarroll i avhandlingsarbetet innan det läggs fram för disputation.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen krävs en godkänd avhandling om 180 hp. Ämne för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person samt med en inledande och avslutande ramtext (kappa) av dessa (sammanläggningsavhandling).

Om undersökningar utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen (vare sig det rör sig om en monografi- eller sammanläggningsavhandling) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Kriterier för sammanläggningsavhandling

En sammanläggningsavhandling ska bestå av dels 3–5 vetenskapliga artiklar eller antologikapitel vilka behandlar ett sammanhållet problemkomplex och dels en sammanbindande så kallad kappa. Minst två av artiklarna bör vara publicerade eller slutgiltigt antagna för publicering (enligt vetenskapligt granskningsförfarande). Resterande artiklar ska vara av sådan kvalitet att de av granskaren vid slutseminariet bedöms vara publicerbara. Som artikel kan också godkännas gemensamma artiklar skrivna av flera personer, förutsatt att doktorandens självständiga andel i dem kan påvisas. Artiklar som ingått i en föregående licentiatuppsats inom samma område, vilken uppfattas som ett delmål av en följande doktorsavhandling, kan inräknas bland det totala antalet artiklar för en doktorsavhandling.

I kappan presenteras de olika delstudiernas huvudresultat och dessa diskuteras och värderas i förhållande till relevant forskningsläge. Där ska också avhandlingsarbetets sammanhängande forskningsproblem presenteras. Vidare redogörs där även för utgångspunkter och genomförande, såsom bakgrund, teoretiska perspektiv och metodval.

Sammanfattningsvis gäller följande krav (för monografi och sammanläggningsavhandling):

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras, att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten sammanfattas.

Språk

Avhandling inom forskarutbildning i översättningsvetenskap ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska. Doktorsavhandling som skrivits på svenska ska innehålla en sammanfattning på engelska, avhandling som skrivits på engelska ska innehålla en sammanfattning på svenska, avhandling som skrivits på danska eller norska ska innehålla en sammanfattning på både svenska och engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygssättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen.

Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat ("abstract") omfattande högst 2000 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska:

- ange avhandlingens titel, det språk som avhandlingen är skriven på, författarens namn samt universitet och institution,
- återge innehållet i avhandlingen enligt dispositionen: problem, metoder och resultat,
- förses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i automatiserade informationssystem.

Disputation

Doktorsavhandling i översättningsvetenskap ska granskas och försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Avhandlingen bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som till det offentliga försvaret av avhandlingen. Betyget för doktorsavhandlingen beslutas av en betygsnämnd, som utses särskilt för varje avhandling. Minst en person som deltar i betygssättningen ska inte vara verksam vid lärosätet.

Disputationen ska ske på svenska, danska, norska eller engelska. Disputationen leds av en företrädare för TÖI och förutom honom eller henne medverkar doktoranden samt en opponent, utsedd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Disputationen ska följa *Anvisningar för disputationsakten vid Humanistiska fakulteten*.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För licentiatexamen krävs en godkänd licentiatuppsats om 90 högskolepoäng. Ämne för uppsatsen väljs i samråd med handledarna tidigt under utbildningen. En utgångspunkt vid

Samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Uppsatsen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.2 ovan uppfylls.

Uppsatsen ska utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk (monografi) eller som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar, med en inledande och avslutande ramtext (kappa) av dessa, som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person.

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att uppsatsen (inklusive avsnitten i uppsatsen) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Kriterier för sammanläggningsuppsats

En sammanläggningsuppsats ska bestå av dels minst två vetenskapliga artiklar eller antologikapitel vilka behandlar ett sammanhållet problemkomplex och dels en sammanbindande så kallad kappa. Minst en av artiklarna bör vara publicerad eller slutgiltigt antagen för publicering (enligt vetenskapligt granskningsförfarande). Resterande artiklar ska vara av sådan kvalitet att de av granskaren vid slutseminariet bedöms vara publicerbara. Som artikel kan också godkännas gemensamma artiklar skrivna av flera personer, förutsatt att doktorandens självständiga andel i dem kan påvisas.

I kappan presenteras de olika delstudiernas huvudresultat och dessa diskuteras och värderas i förhållande till relevant forskningsläge. Där ska också licentiatarbetets sammanhängande forskningsproblem presenteras. Vidare redogörs där även för utgångspunkter och genomförande, såsom bakgrund, teoretiska perspektiv och metodval.

Sammanfattningsvis gäller följande krav:

- att uppsatsen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,

- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras, att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i uppsatsen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att uppsatsen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att uppsatsen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten sammanfattas.

Språk

Licentiatuppsats inom forskarutbildning i översättningsvetenskap ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska. Uppsats som skrivits på svenska ska innehålla en sammanfattning på engelska, uppsats som skrivits på engelska ska innehålla en sammanfattning på svenska, uppsats som skrivits på danska eller norska ska innehålla en sammanfattning på både svenska och engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i uppsatsspråket ska få en klar uppfattning om uppsatsens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till uppsatsens olika kapitel. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygssättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen.

Licentiatseminarium

Examinationen sker vid ett offentligt utlyst licentiatseminarium, som tillkännages i god tid. Uppsatsen ska finnas tillgänglig vid institutionen i god tid före seminariet. Till seminariet utses en opponent och en examinerator eller en bedömargrupp.Handledare får inte delta i betygssättningen av uppsatsen. Licentiatuppsatsen samt doktorandens försvar vid licentiatseminariet bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Licentiatseminariet ska ske på svenska, danska, norska eller engelska.

Licentiatexamen kan erhållas som en etappavgång inom utbildningen på forskarnivå mot doktorsexamen. En färdig licentiatexamen kan påbyggas för att uppnå kraven för doktorsexamen.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.